No. 127. ZATURDAG 22 OCTOBER. 1859.

ZES EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per drie maanden te Assen ƒ 2.30 buiten Assen franco per post ƒ 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels ƒ 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

GEDEPUTEERDE STATEN der provincie Drenthe, brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat is opengesteld de deelneming in het *vijfde onderdeel*, ten bedrage van ƒ 26000.00 van de geldleening ten laste der Provincie, waartoe zij gemagtigd zijn bij besluiten der Provinciale Staten van 18 Julij 1856 No 2 en 7 Julij 1859 no. 9, en dat het gedrukte berigt, betreffende de voorwaarden en de wijze waarop die deelneming kan geschieden, *kosteloos* verkrijgbaar is ten Gouvernementshuize te Assen en bij de verschillende Gemeentebesturen in de Provincie.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK Voorzitter
W. H HOFSTEDE, Griffier.

De BURGEMEESTER der gemeente Assen maakt bij deze aan de belanghebbenden dezer gemeente bekend, dat het eerste suppletoir kohier der personele belasting dienst 1859/60 door den heer Commissaris des Konings in Drenthe den 13 October 1859 is executoir verklaard en heden ter invordering aan den heer Ontvanger overgegeven, zullende mitsdien een iegelijk na bekomene kennisgeving van zijnen aanslag, verpligt zijn denzelven, overeenkomstig de bestaande verordeningen, te voldoen, op straffe van parate executie, terwijl de zoodanigen, welke hun aanslagbiljet niet mogten hebben ontvangen, zich ten kantore des Ontvangers moeten vervoegen, alwaar een dubbel van hetzelve kosteloos aan de belanghebbenden zal worden uitgereikt.

Dat zij, die vermeenen te hoog of verkeerdelijk te zijn aangeslagen, zich deswege schriftelijk op ongezegeld papier in reclame kunnen voorzien, gerigt aan HH. Gedeputeerde Staten dezer Provincie, en des verkiezende in te dienen bij den heer Contrôleur der Directe Belastingen, mits binnen drie maanden na de executoirverklaring der Kohieren, terwijl daarnevens zal worden gevoegd:

A. Een uittreksel of extract uit het Kohier, en
B. Eene duplicaatkwitantie wegens voldoening der vervallene termijnen

En opdat niemand hieromtrent onwetendheid voorwende zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, daar waar zulks gebruikelijk is.

Gedaan te Assen den 21 October 1859.

De Burgemeester voornoemd,
VAN DER FELTZ

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

22 Oct.

Een congres!

Dat is nu het universele redmiddel tegen het kwaad dat nog altijd huist in de Italiaansche kwestie.

't Woord is spoedig uitgesproken, maar het denkbeeld dat het vertegenwoordigt, te verwezenlijken, dat is moeielijk. Oostenrijk, Engeland, Frankrijk, Rusland, Napels, Pruissen, Portugal, Spanje, Sardinie, Zweden en Rome bij elkander te roepen — 't gaat gemakkelijk, maar een programma op te maken voor de algemeene discussie der hoofden, alzoo elf zinnen en hoeveel verscheidenheid, vooral in die zaak, onder één hoed te brengen, welk eene taak!

Nederland en Belgie zullen, volgens de laatste congrespresentielijst, niet worden binnengelaten, en beiden, gelooven wij, kunnen zich ligtelijk troosten geen stem te hebben in dat vermoedelijke Europesche Babel. Zij zouden er weinig te zeggen en veel te betalen hebben en dit rijmt niet best.

Engeland blijft steeds bij zijne leus: „ik ga de congreszaal niet in, voor als feit aangenomen is dit: Italie onafhankelijk en de vrijheid van handelen gewaarborgd aan de Midden-Staten, wier Dynastien p l e g t i g en regtmatig zijn — verjaagd! Onze gezant moet op zoodanige vergadering niet in de noodzakelijkheid gebragt kunnen worden, om zijn hoed op te zetten en heen te gaan met een goeije morgen!" De Engelsche officiële pers verzekert dan ook, dat er nog niets ten aanzien van het te houden congres is bepaald.

De Koning van Napels wapent wat loopen en dragen kan en wil zelf naar het leger. Wat hij in 't schild voert is nog onbekend, maar *Garibaldi* slaapt slechts met één oog. *Franciscus II* z e g t wel luide: „ik waak slechts voor het mijne." maar *Franciscus II* kan wel iets anders d e n k e n. In de Kerkelijke Legatien is men dan ook, en zeer teregt, ongerust, zoo zelfs, dat de voorzitter der constituerende vergadering aldaar naar Turijn vertrok met de dringende boodschap: „neem ons tot u en benoem haastiglijk een Regent over de Hertogdommen!" Dientengevolge zond Koning *Victor Emanuel* zijn Minister naar Keizer *Napoleon*, met de pressante boodschap: „geef mij permissie, om te doen wat Midden-Italie eischt, of belooft mij, dat gij, terwijl ik in dien geest handel, de oogen huldigt knijpen!" Of de Keizer dit beloofde weten wij niet, maar hij nam de boodschap altbans aan en ontving ook eene commissie uit de voorloopige Italiaansche Regeringen, die hem hare hulde kwam brengen.

Men ziet ook hieruit weer: Koning *Victor Emanuel* is verlegen en Keizer *Napoleon* is verlegen en de Paus weet geen raad. *Garibaldi* alleen is niet verlegen. Hij wacht den vijand en wie weet, of hij niet vurig naar eene hand conversatie met hem verlangt.

Dat Keizer *Frans Jozeff* eene visite zou brengen aan Keizer *Napoleon III* wordt tegengesproken, en of laatstgenoemde Monarch Belgie bezoekt, wordt betwijfeld Men weet echter, dat *Napoleon* geen halfjaar vooraf bij het vuur rust, eer hij het reis-venue aantrekt. Plan maken, gaan en terugkeeren is bij hem het werk van weinige oogenblikken, en als de inkt, die dit meldt, nog niet droog is, ligt Z. M al weder in zijn eigen paleis op 't eene oor

De jongste tijdingen uit Frankrijk brengen eene schikking van der Italiaansche kwestie

Frankrijk, Oostenrijk en Sardinie vallen in den buidel geven dezen dit, genen dat, en nemen van hem dit, van haar dat, zoowel in land als klinkende specie of schuldbrieven. Zoo ontvangt Sardinie nog wat land en zand en wordt schuldenaar van Oostenrijk of neemt schuld op zich; zoo zou de Hertog van Toscane op zijn troon terugkeeren met de kennisgeving aan de Toscaners: „gij waart boos op mij — ik vergeef het u. Gij wilt eene constitutie, ziedaar er eene, opgesteld door Z. M Keizer *Napoleon*!" terwijl de Legatien weder onder den scepter van *Pius IX* worden gebragt, maar ook met eene constitutie, uitgevoerd door leeken en in zekere mate gescheiden van het Bewind der overige Pauselijke Staten.

Maar, zegt gij, waarde lezers, als dat nu alles zoo bepaald is, waartoe dan een congres?

Wij doen dezelfde vraag, en zeker is het althans, dat bij zulk eene verdeeling, Engeland niet ter raadkamer verschijnt,

Ons komt het bovenstaande, hoewel het niet geheel verwerpelijk is, toch eenigzins twijfelachtig voor en zulk eene boedelberedding zou, naar ons gevoelen, weinig duurzaamheid aanbieden.

De Toscaners *willen* hun Hertog niet terug, zelfs niet *met* eene constitutie en vergiffenis-proclamatie, want gemagtigd liberaal is de Hertog niet, en op zijne jaren wordt men dat zoo niet in één punt des tijds. Wie weet hoe spoedig hij den liberalen rok aan den kapstok hing, want knellen, althans ongemakkelijk zitten, moest hij hem wel.

Behalve dat, het zamenkoppelen, het verkwanselen van landen en volkeren heeft, de geschiedenis leert het, zelden een goed gevolg gehad.

De moord op kolonel *Anviti* gepleegd blijft steeds het onderwerp der gesprekken, en heeft, dat blijkt overvloedig, een diepen indruk gemaakt. Het volk haatte dien man met een onverzoenlijken haat. Het bewijs is geleverd, dat het volk een goed geheugen heeft, en eene waarschuwing is er in de wereld opgegaan, dat men den zwakken niet vertrappen en de ongelukkigen, die verdiende straf ontvangen, niet moet bespotten.

Anviti, dat blijkt, was wreed en liet met pleizier kastijden, zoo niet erger. Dat is op verschrikkelijke wijze gewroken. De mensch is zijn eigen regter niet, maar de mensch heeft gevoel en hartstogt, en hij is daarover niet altijd meester.

De moord van *Anviti* drukt alzoo zwaar op hen, die zich daaraan schuldig maakten, maar hij predikt voor allen, die magt hebben en het zwaard der geregtigheid dragen, eene ontzettende les.

Men zegt, dat de Paus en de Keizer van Frankrijk gezamenlijk een goed woord zullen rigten tot de bevolking van de kerkelijke Legatien, ten einde haar met een zoet fluitje weder in den schaapstal te lokken

Om op nieuw te worden geschoren, of wil men — *gevild*?

Pius IX ontvangt op zijn buitenverblijf veel bezoek, en het is daar wel het huis der weeklagte. 't Zijn echter meest vreemden, die den Opperherder woorden en kaartjes van condoleantie brengen, en de onderdanen laten er zich niet zien. Zij gunnen den Paus alles goeds, maar op 't geen hij geeft, stellen zij weinig prijs Bittere satire op de leer der ultramontanen, overal als van de daken gepredikt: „het Bestuur van Rome is het beste, het zachtste van de gansche aarde!" Wonderlijke menschen zouden het wel moeten zijn, die er hun leven voor willen wagen, om van zooveel goeds verlost te worden!

De Italiaansche Bisschoppen houden eene conferentie te Venetie. Waartoe? Dat is tamelijk onbekend, maar zeer zeker zullen zij spreken over de gebeurtenissen van den dag en over 't geen er te doen is voor den Paus als wereldlijk Vorst Dat die geestelijkheid, namelijk de hoogere geestelijkheid als één man opstaat voor de wereldlijke kroon van *Pius IX* is zeker, en dat zij in Frankrijk met wrevel zwijgt, is waar. Zij is ontzettend boos en *Napoleon III* is in haar oog veel meer en veel minder, dan zij durft zeggen. Die potentaat is niet de dienaar der kerk, maar de kerk is tegen wil en dank zijne dienares. Kon zij zich wreken — zij zou het niet na laten.

De Keizer van Rusland en de Prins-Regent van Pruissen zullen een mondgesprek houden te Breslau, en als het geëischt wordt, als bondgenooten verschijnen op het tooneel van Europa.

Dat was te profeteren, maar wat zeggen de Duitsche liberalen van zulk een kameraadschap?

De keizer van Marocco kroop voor Koningin *Isabella* van Spanje in de stulp en wil haar geven wat zij vraagt. Hij kwam wel wat laat tot dit besluit, maar beter laat dan in 't geheel niet, dacht Zijne Maroccaansche Majesteit. De Spaansche Regering gaf de Cortes berigt van Marocco's aanbod, en voegde er bij dat zij voor 20 October de waarborgen wachtte, die zij voor de stipte vervulling der Moorsche beloften had geëischt. *John Bull* ligt op ettelijke oorlogschepen te loeren wat er zoo al zou kunnen gebeuren, ten einde bij iets extra-ordinaris de handen uit den mouw te steken. De Franschen dobberden er ook heen, om de Engelschen te bespieden en hun de hand vast te houden, als deze werd uitgestoken „naar 's naasten goed" Het is dus op de Maroccaansche kust eene generale kijkpartij, waar als keizer *Sidi Mohammed* pand kan geven, zullen de belangstellende toeschouwers spoedig voor hunne attentie worden bedankt.

Terwijl de Sultan van Turkije zijne gearresteerde onderdanen in verhoor nam, zaten de gezanten van eenige Europesche Mogendheden bij elkander, om hem in eene nota de les te lezen en Z. M eens kort en bondig onder 't oog te brengen, dat hij bepaald slecht huis houdt, en dat alle onderdanen van Z. M. den Sultan, Christenen zoowel als Mahomedanen, regt hebben op het genot van dezelfde zegeningen in plaats van op gelijke jammeren.

Dat is ook al geene pleizierige kennisgeving voor den zieken man, die gestraft is met tweeduizend manninnen. Die nota zal de straf van de zamengezworen verligten, zegt de een, verzwaren de andere; 't zal afhangen van het verstand, dat de Sultan heeft en gebruikt.

Nopens de Constantinopolitaansche zamenzwering zelve verlangt men van tijd tot tijd nadere bescheiden.

Het blijkt:

1o het complot is oud en had overal zijne vertakkingen;

2o. het bestond uit 2 klassen en had 134 hoofdleiders, dat om iets geheim te houden, niet te weinig was. Die aanvoerders noemden zich *apostelen*;

3o. die lid werd schreef zijn naam in een boek en daarbij: „*opgeofferd voor het welzijn van mijn vaderland!*

4o. de eed der zaamgezworenen luidde aldus: „in naam van den almagtigen God zweer ik, het vaderland getrouw te zullen dienen, gehoorzaamheid aan de *Byzantijnsche* constitutie, naleving harer wetten en erkenning van *Abdul Medjid* als Souverein, als deze ook de constitutie erkent;

5o. De Christenen, die lid worden, nemen een Turkschen naam aan.

Alzoo ook eene constitutie!

Deze bestond uit 134 artikelen en was vertaald in het Turksch, Arabisch, Grieksch, Armenisch, Salanonisch, Bulgarisch, Servisch, Albanisch, Walachijsch, Italiaansch en Fransch. Men zorgde dus wel, dat het gelezen kon worden.

Een dier artikelen luidde: „de Sultan heeft geen budget, dat wil zeggen, ontvangt geen traktement uit de schatkist."

Verschrikkelijk artikel voor een man met eenduizend zevenhonderd en een en tachtig vrouwen!

En hoe kwam hij aan den kost voor zijn eigen Groot-Heerlijk persoon en respective vrouwen en minnaressen?

Men wilde hem land geven en zeggen: „wat dit opbrengt is voor u. Doe er meê wat gij wilt, maar gij krijgt geen cent meer!

Zei Zijn Turksche Majesteit n e e n, dan had men plan, hem eventjes de kroon van 't hoofd te nemen en een ander te zetten, waar hij nu zit.

De Noord-Amerikaansche gezant is inderdaad te Peking gearriveerd, door Chinezen geëscorteerd en na allerlei soort van Chinesche onaardigheden te hebben verduurd. Wel wonder, dat broeder Jonathan, anders zoo kitteloorig, zoo republikeinsch trotsch, zich daaraan onderwierp.

Maar hij dacht welligt: „als ik er maar eerst ben, zal ik dat varken wel wasschen, en wat ik vernederends onderging, zal ik met woeker vergelden." De Russische gezant te Peking, daar niet in eene kist gekomen, is er zeer op zijn gemak en speelt er den „gebraden haan", tot groote ergernis der Fransche en Engelsche gezanten, die op distantie blijven.

Hoe het einde van het oorlogs-concert, waarvoor de instrumenten bijeen worden gebragt, zal zijn, is eene andere vraag, maar zeker is het, dat de Chinezen, die thans de eerste viool in handen hebben, wel eens spoedig op de traan-trompet kunnen blazen.

De Chinesche Keizer roept steeds tegen de Engelsche en Fransche gezanten: „komt te Peking, gij zijt er welkom! maar deze hebben geen lust. Die komt echter wel, als er 15000 Engelschen uit Indie aan wal kunnen stappen, als de vlotten, tot landing geschikt, er aangekomen zijn en zij er kunnen spreken uit een goed getal vuurspuwende monden.

Het Engelsche Gouvernement stelt alles in het werk,

vom het leven der krijgsmans te veraangenamen. Goed tractement, stevige kost, voedzame drank, weinig straf, voorlezingen in de kazernen en zelfs — concerten! Zij hoopt alzoo vrij te blijven van de invoering der overal zeer gehaatte conscriptie.

Alles mooi en wel, maar zoo worden de zwaarden niet tot sikkels geslagen.

Wij deelen nog de volgende Telegrafische berigten mede:

Parijs 21 Oct. Men verzekert thans weder, dat Spanje zijn gezant uit Marokko heeft teruggeroepen.

Londen, 21 Oct. De *Morning Post* verzekert, dat Engeland aan geen congres zal deelnemen, zoolang de oplossing der Italiaansche burgeroorlog het eenige middel is, om uitvoering te geven aan het traktaat van Zurich!

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Bij de beraadslaging over de voordragt ter verhooging van de begrooting van het derde hoofdstuk der staatsbegrooting voor de dienst van het loopende jaar, heeft de heer *de Bieberstein* te kennen gegeven, dat hij gaarne had gewenscht, eenig antwoord te bekomen, nopens het verlangen, dat de regering toch geene gelegenheid zou verzuimen, welke zich mogt opdoen, ter losmaking van den band van Limburg tot het Duitsch verbond. De spreker heeft daarbij verklaard, dat hij er niet aan twijfelt, of de Min. zal zich beijveren om het zijne aan te wenden, ten einde aan dien wensch te voldoen, maar heeft gemeend, de Min. te mogen afvragen, of onze beide gezanten te Frankfort wel met gelijke bedoelingen als de regering werkzaam zijn, en genegen, om het belang van het hertogdom Limburg in dit opzigt te behartigen.

De Min. van Buitenl. zaken heeft een antwoord op de tot hem gerigte vraag, als 't ware, overbodig geacht, omdat het hem niet geoorloofd is, betreffende de bedoelde aangelegenheid, tot bijzonderheden af te dalen. Hij heeft zich bepaald bij de aanmerking, dat het gewigtig bezwaar, 't welk door de betrekking tot het Verbond op eene onzer provinciën rust, door de regering is erkend, even als hare verpligting om dit bezwaar te verligten; en zoo mogelijk op te heffen, maar heeft tevens aangemerkt, dat dit verband het gevolg is eener vrijwillige aangegane overeenkomst, aan welker bepalingen men zich niet eigendunkelijk mag onttrekken; — dat intusschen de regering geene middelen zal verzuimen, welke strekken kunnen, om aan het regtmatig verlangen der bevolking van Limburg te gemoet te komen.

Wat de Nederlandsche gezanten te Frankfort betreft, heeft de Min. doen opmerken, dat dezen geheel en al afhankelijk zijn van de hun gegevene instruktiën, en dat er derhalve geen twijfel kan worden gevoed, of zij zullen dezelfde gevoelens belijden, als door de regering worden voorgestaan.

Het ontwerp is daarop met eenparigheid van stemmen aangenomen.

Over de staatsrekening van 1855 zal op een nader te bepalen dag worden beraadslaagd.

Men deelt aan de *Utr. Ct.* het volgende belangrijke nieuws mede:

„Door eenige invloedrijke Amsterdamsche ingezetenen en een onzer stadgenooten is gister aan Zijne Maj. den Koning koncessie gevraagd tot den aanleg van een spoorwegnet, in de hoofdtrekken overeenkomende met het plan door het Amsterdamsch-Utrechtsch spoorweg-komitee aangegeven."

„We hadden van dat plan, zegt de *Utr. Ct.* verder, reeds vroeger vernomen; de verwezentlijking er van doet ons intusschen buitengemeen veel genoegen. Door deze aanvraag is de vrees weggenomen, dat de zaak der spoorwegen op nieuw zou verdaagd worden, als de regeringsvoordragt mogt worden verworpen. Er is geen lid in de Kamer meer, die thans die voordragten behoeft goed te keuren, om de zaak der spoorwegen niet te benadeelen. Deze nieuwe aanvraag om koncessie door aanzienlijke ingezetenen van ons land geeft aan de geheele zaak thans eene wending, die allergewigtigst mag heeten."

De *Amst. Ct.* verzekert omtrent deze aanvrage kortaf: „Nederland *zal* spoorwegen hebben, wordt hun koncessie verleend. Nederland zal *geen* spoorwegen hebben, wordt hunne aanvrage verworpen."

— Naar men verneemt, hebben de heeren *Recrink c. s* op hunne aanvrage om koncessie voor spoorwegen andermaal eene afwijzende beschikking bekomen.

— Tot raadsheer in den Hoogen Raad is benoemd mr *J. H. van der Sande*, raadsheer in het hof van Zuid-Holland.

— De *Ut. Ct.* schrijft:

„Ons wordt van welwillende zijde het volgende ter plaatsing toegezonden: „„*Toussoun* Pacha, de jeugdige zoon van den onderkoning van Egypte, *Saïd* pacha, is tegenwoordig bij den heer *Ferdinand de Lesseps* op zijn buitengoed de la Chenaie in Berry. Na zijne terugkomst uit Engeland laat zijn vader hem in Frankrijk eenigen tijd bij den president van de maatschappij van het Suez-kanaal doorbrengen."" Men schijnt daaruit wel te mogen opmaken, dat het met het Suez-kanaal nog niet zoo slecht staat, als de kuiperijen eener enkele mogendheid het zouden kunnen doen vermoeden, en als werkelijk reeds door enkelen was gemeld."

— De A. *Ct.* verneemt, dat de projektwet betrekkelijk de doorgraving van Holland op zijn smalst, die, zoo als bereids is berigt, aan den raad van State was gezonden, door dat hooge staatskollegie reeds eergister naar den ministerraad is teruggezonden.

— Men zegt, dat aan de in de hospitalen zich bevindende militairen, als zij herstellende zijn, een maand verlof wordt toegestaan, een maatregel die in allen opzigte gelukkig mag heeten.

— Uit 's Hage schrijft men van den 19 Oct.:

Het onderzoek van de ontwerpen nopens de Staatsbegrooting voor 1860 loopt heden ten einde. Men verneemt, dat van het aanvankelijk besluit, om dadelijk de ontwerpen nopens het strafwetboek te onderzoeken, is afgezien, en dat de kamer voor een korten tijd op reces zal uiteengaan. Dadelijk na de weder-bijeenkomst zal met het onderzoek van het strafwetboek een aanvang worden gemaakt.

's Gravenhage, 20 Oct. De meeste leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben deze stad verlaten, doch zullen den 30 dezer alhier terugkeeren.

Arnhem, 18 Oct, In den vroegen morgen van heden werd alhier nabij het station van den Rijnspoorweg gevonden het lijk van den dragonder B. Bij onderzoek moet het gebleken zijn dat hij ten gevolge van misbruik van sterken drank is overleden. Vermoedelijk heeft hij zich te slapen gelegd of is gevallen, waarna hij door eene beroerte moet zijn getroffen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

De *Cour. des Etats Unis* schrijft, dat *Blondin* dadelijk navolgers vindt, edoch te Albion tot groot onheil der stad. Een koordendanser had daar een koord over 't kanaal doen spannen; met de kermis liep alles uit, om hem te zien; galerijen waren opgerigt, de kaden en de ijzeren brug over 't kanaal waren met menschen gevuld. Een der galerijen is door den overlast ingestort en zijn daardoor onderscheiden menschen gewond; eenige oogenblikken later stortte echter de ijzeren brug in, onder den last van een twintigtal karren en paarden en bijna 400 menschen. Het tafereel dat het kanaal toen opleverde was allerjammerlijkst. Toch is de redding nog beter gegaan, dan men eerst dacht. 17 personen zijn bij het ongeluk omgekomen en 10 zijn gewond,

ITALIE.

De *Times* bevat eene uitvoerige korrespondentie over den moord te Parma. Wij ontleenen daaraan het volgende.

Luigi Anviti, te Piacenza geboren, was in 1848 kapitein. Zijn slechte naam was toen oorzaak, dat zijne opname onder de vrijwilligers en geregelde troepen, die Parma ter deelneming aan den nationalen oorlog leverde, geweigerd werd. Na de restauratie werd hij kolonel en, verbitterd op de liberalen, het voornaamste werktuig van 's hertogs wreedheden en onregtvaardigheid; voornamelijk werd hij de man der bastonades. Hij was een der hoofdbewerkers van den moord van 22 Sept 1854. Den 12. April 1855 werd, hoewel zonder gevolg, een pistoolschot op hem gelost. Het volk meende, dat hij dit zelf had laten doen, om een voorwendsel tot wraakoefening te hebben. Hij beschuldigde een soldaat en liet dien door een krijgsraad veroordeelen, hoewel de man zijne onschuld bewees. Ook liet hij een barbier in hechtenis nemen, die ten gunste van den soldaat getuigd had, en, naar men zegt, in de gevangenis ophangen. De haat tegen hem nam zoozeer toe, dat de regering het raadzaam oordeelde, hem naar Piacensa te zenden, waar hij eveneens vele wreedheden beging. Bij den val der regering van de hertogin verdween hij. Den 5 Oct. reisde hij per spoor in boerenkleeding en met een paspoort der pauselijke regering, van Bologna naar Piacensa. Waarschijnlijk bragt hij bij leven over uit het pauselijk leger naar dat der hertogen te Mantua. Ook zegt men, dat hij 15000 frcs. bij zich had. Op 5 mijlen van Parma werd hij herkend door zekeren vrijwilliger *Camazzi*, dien hij vroeger had laten in hechtenis nemen en mishandelen, alleen omdat hij niet van hem hield. Deze sprak *Anviti* aan, hem bij zijn naam noemende, doch ontving een bits en trotsch antwoord. Hij zeide niets meer; doch deelde te Parma zijne ontdekking aan andere vrijwilligers mede, die *Anviti* in hechtenis namen en in eene kazerne nabij het station bragten. Dadelijk verzamelde zich eene massa volks, en eischte zijn leven. De vijf of zes karabiniers, die in de kazerne waren, sloten die, en trachtten het volk tot bedaren te brengen. Het volk antwoordde echter, dat al de schuldigen dierzelfde kategorie, welke gedurende de drie laatste maanden der overheid in handen waren gevallen, in vrijheid waren gelaten, dat men nu de slechtste der geheele bende had, en het genot der wraak zich niet wilde laten ontnemen. Intusschen drong een hoop straatjongens en vrouwen uit de heffe des volks door een poortje binnen, dat men verzuimd had te sluiten, haalde *Anviti* van onder een der bedsteden weg, en sleepte hem naar buiten. Nu sleepte men hem door een aantal straten en pleinen tot voor het Zwitsersche koffijhuis, waar men voor het half doode slagtoffer een glas limonade bestelde, en na hem op de schandelijkste wijze gesard te hebben, legde men hem op een der marmeren tafels en hieuw hem met een sabelslag het hoofd af. Men verzekert, dat een uit de menigte het lijk een vinger afsneed en het bloed er uitzoog, en dat de straatjongens op het lijk sprongen en dansten. Daarop begaf men zich weder op straat, het hoofd op een sabel gestoken, de romp door het stof slepend, en tegen den avond stak men het hoofd op de zuil der Piazza Grande, dwong een troep vioolspelers er bij te spelen, en danste er de *carmagnola* ombeen. Tegen negen ure begon de menigte uiteen te gaan, zwerende dat het hoofd daar drie dagen zou blijven, doch eenige kompagniën Piemontezen, die nog in de stad waren, dreven haar weg en namen het hoofd en de romp mede naar het hospitaal, van waar zij heimelijk begraven werden. Het lijk had 26 wonden.

ASSEN, 22 Oct.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Vrijdag, 21 Oct. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{3}{8}$ percent. dito 4 pCt. $97\frac{7}{16}$ per cent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. $104\frac{1}{8}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5; pCt. $72\frac{7}{8}$.

Granen en Zaden.

Koolzaad williger, dadelijk f 339. — Raapolie hooger op zes weken f $35\frac{1}{4}$. — Rogge iets minder vast. — Overigens graanmarkt stil en onveranderd.

Leeuwarden, 21 Oct.

Op de markt van heden waren de prijzen als volgt:

Tarwe. Per mud.	***Boekweit.*** Per mud.
58 ponds puike witte f 8-85	52 ponds Zand f 0-00
56 „ roode 8-35	Veen 0-00
Rogge. Per mud.	***Haver.*** Per mud.
52 ponds Inlandsche f 5-70	$35\frac{1}{2}$ ponds fijne f 3-[illegible]
52 „ 6-10	31 „ blanke voer 3-[illegible]
Gerst. Per mud.	31 „ zwarte 3[illegible]
46 pds. nieuwe winter f 5-65	***Boonen.*** Per mud.
$44\frac{1}{2}$ „ zomer 5-15	Paardeboonen f 7-25
Koolzaad. f 11-00 tot f 00-00	***Boter.*** Per $\frac{1}{4}$ ton f 50-50 a f 00
Kanariezaad. f 00-00 tot f 00-00	***N. Kaas.*** f 29.00
Lijnzaad f 00-( ) a f 00( )	Oude dito f 00-00

Het gewigt der Granen is naar $\frac{3}{4}$ mud berekend.

Zwolle, 21 Oct.

Tarwe.	***Haver.*** f 0( ) a -
Nieuwe f 9.50 à f 8 75	***Erwten*** groene . f
N Ruwarige f 10 25 à f 0 0( )	***Paardeboonen*** f 0.00
Jarige f 10.25 a f 0.00	***Duiveb.*** f 0-( ) a f
Rogge n. . f 8 62[5] à f 8 00	***Aardappelen.***
J. id. f 7.( )0 a f 0.( )	f 3.25 a f
Boekweit n. f 6-20 a f 5.20	***Boter*** per pd. f 1.20 à f
id. j. f 0.0( ) a f 0.( )	„ per $\frac{1}{8}$ vat f 23.50 a f 0
Gerst n. f 6 ( ) a - 0-0( )	

' **Meppel**, 21 Oct. Gister namiddag wilde de Friesche postillon van het kantoor naar huis rijden, toen het paard door de moeijelijkheid om de langs den Nieuwen Weg rijden door de vele wagens, die daar bij gelegenheid van de weekmarkt en verschillende rigtingen stonden, op ger[illegible]te. De postillon sprong uit de kar, doch paard en kar stortten in het water. Onmiddelijk sprong de postillon, *S. Emmer[illegible]* genaamd, weder op de drijvende kar en sneed het paard los, hetwelk spoedig door de toegeschoten menigte werd gered. De postillon trachtte daarop uit de kar de goederen daarin nog aanwezig te redden, het hem ook gelukte, terwijl alles zonder verdere ongelukken is afgeloopen. 't Ware te wenschen, dat op het plaatsen der wagens langs den Nieuwen Weg een beter toezigt konde worden gehouden.

* **Noordwolde**, 19 Oct. Sedert eenigen tijd zijn hier vele kinderen lijdende aan eene erge diarrhee, welker gevolgen reeds enkelen zijn bezweken. Ook begint de kinkhoest hier onder de kinderen te heerschen, die heeft, voor zoover wij weten, nog geene slagtoffers geëischt.

' **Nieuw-Dordrecht**. Als een voorbeeld van vruchtbaarheid dezer nieuwe, slechts 3jarige kolonie kan dienen, dat de landbouwer *P. Jalvingh* aldaar twee stammen zoogenaamde stamboonen in zijn tuin heeft geteeld, die te zamen 479 goede volwassen boonen hebben voortgebragt, de eene 245 en de andere 234. — Overigens zijn alle ninvruchten goed; aardappelen uitmuntend, zoo in kwaliteit als **kwantiteit**, terwijl de boekweit, als 't hoofdproduct van 's menschen bestaan alhier, een ruim beschot oplevert.

' **Eijker-Smilde**, 19 Oct. Heden avond is alhier een zanggezelschap, dat bereids 21 leden telt onder leiding van onzen onderwijzer opgerigt.

NABURIGE GEWESTEN.

Wolvega, 20 Oct. In de op gister gehouden vergadering van den Gemeenteraad van West Stellingwerf zijn de volgende punten behandeld:

1o. De begrootingen van de gemeente en dorpen voor de dienst van 1860 zijn gearresteerd.

2o. De kohieren van aanslag der slikgelden, wat betreft de veenkringen buiten de polders gelegen, over 18[illegible] zijn vastgesteld.

3o. De verdeeling der renten van het fonds der slikgelden, wegens de verveeningen over 1860, is gearresteerd.

4o. Het bestek van den geprojecteerden straatweg van Noordwolde naar Oldeberkoop is goedgekeurd.

5o. Zijn goedgekeurd eenige posten van af- en overschrijving op de gemeente- en dorpsbegrootingen, dienst 1859.

6o. Is mededeeling gedaan van de processenverbaal van de verificatie der kas van de Gemeente en van die der slik- en armgelden.

7o. Voor informatie is aangenomen eene mededeeling van eene resolutie van HH. Ged. Staten, waarbij de gemeente- en dorpsrekeningen over 1858 zijn goedgekeurd.

Makkinga, 20 Oct. In de heden gehoudene vergadering van den Raad van Oost-Stellingwerf zijn de volgende punten behandeld:

1o. Voor informatie aangenomen: *a.* Eene resolutie van H.H. Ged. Staten van Friesland, houdende goedkeuring van het 1e suppletoir kohier van hondenbelasting dienst 1859; *b.* eene missive van den heer *B. Prakke*, waarin hij kennis geeft, door ziekte verhinderd te zijn de vergadering te kunnen bijwonen.

2o. De begrootingen van de gemeenten en dorpen werden, na lezing van het rapport der betrekkelijke commissie, vastgesteld, na alvorens de tractementen der klerken ter Secretarie ieder met f 100 te hebben verhoogd.

3o. De kohieren van de hoofdelijke omslagen voor de gemeente en hare afdeelingen, dienst 1859, worden, na behandeling der ingediende reclames, op eenige van welke toewijzend is beschikt, vastgesteld.

4o. Is besloten, dat de geprojecteerde weg van Oldeberkoop tot aan de brug over de Linde naar Noordwolde in plaats van begrind, zal worden geplaveid.

5o. Is besloten tot den verkoop van 't noordelijk gedeelte van 't voormalig gemeentehuis te Oldeberkoop aan het Rijk, welk gedeelte zal worden ingerigt tot een kantonaal gevangenhuis voor de gemeente Oost- en Weststellingwerf.

6o. Ten aanzien eener missive van den heer *K. G. [illegible]singa* te Leeuwarden, verzoekende drie kisten wijn terug, welke in het vorige jaar als verdacht van fraude door de Ambtenaren zijn in beslag genomen, tegen betaling der gemaakte onkosten, is besloten in nadere onderhandeling met requestrant te treden.

REGTSZAKEN.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

19 Oct. S. K. te Bonnerveen, wegens het houden van een buiten de provincie Drenthe ingevoerd rundbeest, ongedekt door een behoorlijk certificaat van gezondheid, veroordeeld tot f 25 – // boete. — H. F. te Noordbarge, in appèl, wegens het doortrekken van een tolboom, zonder betaling van tol, op eene weg door of ten koste van eene of meer gemeenten aangelegd, bij vernietiging van het vonnis van 't Kantongeregt te Assen van 19 Augustus ll. en het hooger beroep, veroordeeld tot f 10 boete.

INGEZONDEN STUKKEN.

NOODZAKELIJKHEID

EENER

VERANDERING IN DE HEFFING VAN DEN ACCIJNS OP DE BRANDSTOFFEN,

inzonderheid van die op den Steekturf 2de soort 3de klasse,

MAAR GEEN AFSCHAFFING DAARVAN.

Vele en uitgebreide betoogen te leveren, ligt niet in mijn plan; alleen in het belang der hooge veenen of lange turf 2de soort 3de klasse, is het wenschelijk, dat men zich niet late medeslepen door voordragten tot afschaffing van den accijns, die niet de minste voordeelen aan den verbruiker zal opleveren, daar men voor de ton turf slechts 28/10 cent aan Landsregten betaalt, en die voordeelen voor den verbruiker door afschaffing verkregen, zullen in handen van derden overgaan, zonder den consument te baten.

Waarom is die accijns zoo laag, in verhouding der overige brandstoffen?

Alleen om de exploitatie der hooge veenen te bevorderen, en daardoor later rijke bronnen aan de schatkist op te leveren. De bewijzen daarvan zijn daar: in het Groninger Stadskanaal, Wildervank, Veendam, Dedemsvaart, Smilde, Hoogeveen enz. enz.

Door de afschaffing van den accijns zal het niet achterwege blijven, of de baggerveenenen zullen weder voor een gedeelte den steekturf verdringen, te meer, daar er nu verscheidene perceelen liggen, die nu door den accijns verhinderd worden tot turf te worden gemaakt, en de gemeenten, waar korte turf gemaakt wordt, zullen na de verveening wel op geen grooten vooruitgang kunnen roemen, daar zij dan voor een groot deel in water herschapen worden, b. v. Korthoef, Loosdrecht, Loenderveen, Vinkeveen. enz. enz.

Zooals de heffing van den accijns op den steekturf 2de soort 3de klasse thans is, kan de verveener met geene mogelijkheid zonder schade daarvan afkomen, te meer daar de misbruiken, welke gemaakt worden, grootendeels aan den verveener worden toegeschreven.

Indien de ambtenaar, welke de controle over de veenderij houdt, zijn pligt doet, is het onmogelijk misbruik te maken. De duizendtallen worden opgenomen, die later tot tonnen worden herleid, en hoeveel honderden van die duizenden worden verloren door verbrokkeling, door verschijning, enz., vóór dat zij in den handel kunnen worden gebragt, en waarvoor men toch den accijns volgens de wet verschuldigd is.

Worden er niet bijkans bij alle accijnsen kortingen verleend? Waarom niet op den turf-accijns, die zoo veel verlies oplevert?

Maar wat verlangt men dan? zal de vraag zijn.

Het antwoord hierop is: geen afschaffing, maar vermindering van den accijns en intrekking der vrijdommen op den langen turf uit de hooge veenen, bij de wet gerangschikt 2de soort 3de klasse. Den accijns te stellen in hoofdsom 2/8 cent per ton, makende, met de thans daarop liggende 28 opcenten en 10 percent zegel, 0.00523 of per 1000 ton in hoofdsom f 3.75, — 28 opcenten f 1.05, — 10 percent zegel f 0.48, — dat is per 1000 ton f 5.28.

Wordt deze maatstaf aangenomen, dan zal de opbrengst van den accijns van genoemden turf (met intrekking der vrijdommen) ongeveer gelijk staan met de tegenwoordige heffing.

Al werd de hoofdsom desnoods gebragt op ½ cent per ton, dan was het resultaat: hoofdsom 1000 ton à f 0.00½ f 5.—, 28 opcenten f 1.40, — 10 pct. zegel f 0.64, — totaal f 7.04.

Deze laatste maatstaf zou gemakkelijker zijn in berekening en voordeeliger voor het Rijk, maar ligt zwarigheid opleveren voor den fabrikant.

De wijze van heffing zou moeten zijn:

Al de werkzaamheden in de velden, bij het steken en droogmaken van den turf, vrij, zonder surveillance van ambtenaren.

Alle hooge veenen, zonder uitzondering, zijn door sluizen afgesloten; bij de afsluitingen zullen meter-taxateurs geplaatst worden en ieder schip bij het vertrek worden opgemeten, terwijl de accijns door den schipper zal worden betaald.

Voor plaatselijk gebruik in de veenkolonien zal geen turf mogen vervoerd worden zonder voorzien te zijn van een geleibillet, bij den ontvanger te halen; daarop worden de uren van vervoer bepaald, en na door den ambtenaar van surveillance te zijn opgemeten, na betaling van den accijns, ingeslagen, terwijl het vervoer bij geen mindere hoeveelheid dan 25 tonnen mag geschieden.

Geen sprake kan er zijn, dat het te bezwarend voor de fabrieken zijn zal, daar de turfprijzen aan de fabrieken meer dan 10 cent per ton op- en afloopen. Die kleine belasting zullen zij door de concurrentie der schippers en verveeners niet gevoelen en daardoor geen duurder turf branden.

In dien zelfden geest konde men wijziging brengen in de overige brandstoffen.

Wijziging in de heffing van den accijns is eene behoefte voor den verveener. Mogen deze regelen eene aanleiding geven tot medewerking daartoe, daar het blijken zal, dat de schatkist, de verveener en de verbruikers er door gebaat zullen worden.

—

Bovenstaand stuk leest men in de *Amsterdamsche Courant* van 17 Sept. jl. Met de strekking van hetzelve, om den turfaccijns, niet bij den oorsprong, maar bij 't vervoer voor de consumtie, te heffen, zullen de meeste verveeners zich wel kunnen vereenigen. Het gevolg van die wijze van perceptie zal zijn, dat het turf maken geheel vrij wordt; de nijverheid in de veenen zal zich geheel vrij kunnen bewegen, en zich zooveel beter kunnen ontwikkelen.

Er doen zich echter twee belangrijke vragen bij op:

a. is de maatregel uitvoerbaar?

b. *wie verliest* bij dezelve?

Aan de uitvoerbaarheid zal wel niemand twijfelen. Men leze slechts bovenstaand stuk met aandacht, en ik vraag: wie zal, bij de bewezen mogelijkheid eener goede invordering van de belasting op het rundvleesch, de uitvoerbaarheid van de voorgestelde wijze van heffing van den turfaccijns betwijfelen?

Maar wat de tweede vraag aangaat: //wie verliest bij den voorgestelden maatregel?// ben ik het met den inzender van bovenstaand stuk niet eens.

Hij toch beweert, dat verveener, verbruiker en het Rijk er alle drie bij zullen winnen.

Dit is bij den tegenwoordigen toestand van zaken onmogelijk. — De tegenwoordige accijnswet wordt naauwkeurig uitgevoerd en ontmoet geene bezwaren meer en er kan geen fraude begaan worden.

Bij behoud dus van 28/10 cent per ton moet óf verbruiker óf het Rijk schade hebben — de verveeners, qua tales, verliezen immers niet meer.

En wie is 't, die schade lijdt? immers *de verbruiker* en het *Rijk beide*

De verbruiker zal het juiste bedrag van den door hem ingeslagen turf moeten betalen. Het Rijk ontvangt niets meer als van 't geen verbruikt wordt, en verliest datgene, waarvoor de verveeners anders zouden gedebiteerd zijn en hetwelk niet door consumtie, maar op eene andere wijze, door verbrokkeling, inkrimp, diefstal op 't veld enz. enz. te loor gaat.

Ontveinzen wij 't niet, en laten wij ons niet verblinden door schoonklinkende woorden. — De waarheid is: //door invoering van den voorgestelden maatregel zal de verveener bevrijd worden van eene drukkende en onregtvaardige belasting; de consument zal het verschuldigde, maar ook niets meer betalen, en 's Rijks schatkist zal wel minder, maar ook geen onregtvaardige belasting ontvangen.

Een ieder werke dus mede, om regt, billijkheid en waarheid te doen zegevieren.

Of de fabrieken geene vrijdom behooren te blijven genieten, is mijns inziens eene teedere vraag, welke in ernstige overweging behoort te worden genomen.

Gieten, 19 Oct. 59.

C. L. K.

CORRESPONDENTIE.

Een paar stukken konden wegens plaats gebrek niet opgenomen worden.

Advertentien.

Heden overleed tot mijne droefheid, mijn waarde broeder JAN HENDRIK GRATAMA, in den ouderdom van ruim 67 jaren.

Waalburg, onder Roderwolde,
den 20 October 1859.

E. GRATAMA.

Eenige kennisgeving.

DERDE

Volksvoorlezing

van wege de Maatschappij tot nut van 't Algemeen te Assen, op Dingsdag den 25 October 1859, des avonds ten zeven ure, ten huize van J. B. SCHUT. Spreker de heer H. v. D. SANDE BAKHUIZEN, over natuurwetenschap.

Toegangs kaartjes zijn *gratis* verkrijgbaar bij den heer A. T. HOSTEIJN, Secretaris van 't Departement Assen der genoemde Maatschappij.

Tweede Schooldistrict.

Bij beschikking van den heer Minister van Binnenlandsche Zaken, is de **TIJDELIJKE WAARNEMING van 't SCHOOLOPZIENERSCHAP** van dat District aan den ondergeteekende opgedragen.

d'Inspect. NASSAU.

Markevergadering

te Aalden, ten huize van den Kastelein G. JOLING, op Zaturdag den 29 Oct. e.k., des voormiddags te 10 uur.

Namens de Commissie,
J. SCHURING.

Oproeping.

Ingevolge art. 13 van de nieuwe Statuten voor de Maatschappij van Weldadigheid moeten de leden van de Maatschappij het bestuur der op te rigtene afdeeling kiezen.

Het ligt op den weg der Subcommissie, als eene laatste taak, om die keuze te bevorderen en het nieuwe afdeelingsbestuur in het leven te roepen.

De Subcommissie der Maatschappij van Weldadigheid te Assen roept mitsdien alle leden dier Maatschappij en allen, die van de Maatschappij leden zouden willen worden, op, om op **Donderdag den 10 November** e. k., 's middags om 12 uur, te verschijnen in de Concertzaal van SCHUT te Assen, ten einde eene vergadering tot dat doel bij te wonen en over te gaan tot het **KIEZEN VAN EEN BESTUUR** der op te rigten afdeeling.

De Maatschappij van Weldadigheid gaat eene nieuwe toekomst te gemoet, maar heeft daarbij meer dan vroeger behoefte aan de erkende en zoo dikwijls gebleken Weldadigheid der Nederlanders. Zij spoort daarom allen, die nog geene leden der Maatschappij zijn, aan, om zich op die vergadering te komen aansluiten.

Assen den 13 October.

De Subcommissie der Maatschappij van Weldadigheid te Assen,
P. WINTER,
Voorzitter.
Van harentwege;
L. OLDENHUIS GRATAMA,
Secretaris.

Wordt gevraagd

op *VOORVELD*, Prov. Groningen, een **TUINKNECHT** van jonge jaren.
Adres aan den DRUKKER dezes.

Uit de hand te koop.

Een nieuwgebouwde ***PEL-*** en ***KOORNMOLEN***, tevens ingerigt, om er een ***olijslag*** in te plaatsen, eene ***BEHUIZING*** en ruim een half bunder ***LAND***, staande en gelegen te Assen aan den straatweg en aan het vaarwater; kunnende hierover het grootste gedeelte der kooppenningen blijven beleend. Te bevragen bij H. SEUBRING te Noordlaren of bij E. VRIMA te Hoogezand. Brieven franco.

VOOR VIJF JAREN TE HUUR:

Eene groote **MELK- en BOUWPLAATS**, waarbij uitmuntend **HOOILAND**. Conditien zijn te vernemen bij R. L. FRUITIER DE TALMA te Donkerbroek, bij wien de briefjes voor den 5den Nov. e.k. moeten zijn ingeleverd.

De Verteller, enz.

HET BOEKBINDEN.

Het boekbinden is eene oudere kunst dan het boekdrukken, hoewel het eerste na het uitvinden van het laatste eerst tot zulk een beroep verheven werd, welks beoefenaren te zamen een gild vormden.

Bij de Grieken en Romeinen had men geene behoefte aan boekbinders in de tegenwoordige beteekenis van het woord; wel had men bibliotheken, maar hunne boeken bestonden, zoo als men uit de beoefening der Romeinsche oudheden weet, uit lange perkament- of papijrusrollen die men om een ronden stok wond en in kokers van cederhout of in een ander kostbaar materieel bewaarde.

In Egypte begon men het eerst de beschrevene papijrusbladen aan den rug met eene koord tot boeken zamen te voegen.

Later voegde men ook perkamentbladen bij elkander en verdeelde de lange rollen van groote werken in meerdere kleine deelen, waardoor allengs de thans gebruikelijke formaten ontstonden. In den christelijken tijd hield den de monniken zich voornamelijk met het inbinden bezig en begonnen zij de dekstukken op verschillende wijzen te versieren. Men heeft nog Evangelien uit vroegeren tijd, waarvan de banden rijk versierd en met edelgesteenten voorzien zijn. En gelijk men de vroegere rollen naast elkander gelegd had, zoo plagt men ook met de boeken te doen, vanwaar men nog heden zu ke boeken, die uit vroegere eeuwen afkomstig zijn, niet op den rug, maar op de dekbladen versierd ziet.

Toen echter na de uitvinding der boekdrukkunst en het gelijktijdig ontwaken der wetenschappen de boeken vermeerderden en de bibliotheken meer werken begonnen te bevatten, werd ook eene andere wijze van plaatsen noodzakelijk; men legde ze niet meer naast elkander, maar stelde ze in geslotene rijen bijeen. Het versieren van de dekbladen hield op, hetwelk men nu alleen op den rug aanbragt. Alleen versierde men nog zulke boeken geheel. die minder tot plaatsing in de bibliotheek, dan wel tot versiering van lessenaar of tafel dienen moesten, zoo als dat nog heden ten dage in gebruik is

Het inbinden van boeken werd dan eerst sedert de 15e eeuw een bepaald handwerk, waarbij men echter meer dacht aan duurzaamheid, dan wel aan sierlijkheid. Duitschland schijnt het vaderland der boekbinders te zijn. De vroegste werken, door hen gebonden, hadden nog wel houten dekbladen, maar men overtrok dezen met perkament of varkensleer, dat met kunstige figuren versierd werd.

De boeken werden met een geel koperen beslag voorzien en om het kromtrekken der banden te beletten, werden een paar koperen krammen aan de voorzijde aangebragt. Zulk eeen boek; waaraan evenveel geelgieters- als boekbindersarbeid besteed was, kon in de hand van een

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Assen,

Brengen ter kennis van belanghebbenden, dat op de door de Gemeente over 1860 te sluiten

geldleening ad f 53000

voor het geheele bedrag is ingeschreven, en dat dientengevolge in den loop van gezegd jaar alle ten laste der gemeente uitgegeven ***SCHULDBRIEVEN*** op den verschijndag der renten zullen worden ***INGEWISSELD TEGEN CONTANTEN.***

Assen den 12 October 1859.

De Burgemeester,
VAN DER FELTZ.
De Secretaris,
G L. W. VOS

VARKENS.

Ongeveer 50 stuks, aan te voeren door H. G VAN DIJK, in de herberg van S G. SCHADE te Oosterwolde, zullen aldaar op Zaturdag den 29 October 1859, des voormiddags te elf uur, verkocht worden, ten overstaan van Notaris TADEMA.

Ten verzoeke van SALOMON KLAASSENS SALOMONS en Consorten te Gasselternijveen, zal

op nader te bepalen tijd en plaats,

PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:

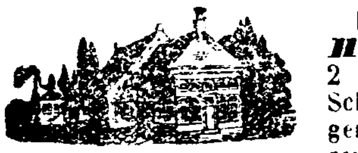

Eene ruime en nette ***BEHUIZINGE***, bevattende 2 Kamers, Keuken, ruime Schuur, Regenbak en verdere gemakken, met daarbij behoorende grooten ***TUIN*** en ***HEEMSTEDE***, ter grootte van pl. m. een bunder, staande en gelegen te Gasselternijeveen, op het volkrijkste en neringrijkste gedeelte tegenover de nieuwe vaart; zijnde de BEHUIZINGE ***tot alle neringen en bedrijven zeer geschikt.***

Notaris Mr. C E. KNIPHORST.

Verkooping.

Mr. H. P. WICHERS, Notaris te Leek, gedenkt, ten verzoeke van den heer en Mejufvrouw HULST te Veenhuizen, op ***DONDERDAG den 3den November 1859,*** (en ***niet*** op VRIJDAG den 28sten October 1859, zooals vroeger is geannonceerd), des namiddags te 4 uur, ten huize van den Kastelein H. ZWARTS te Leek, publiek in Perceelen te verkoopen:

I. Eene nieuw getimmerde ***BOERENBEHUIZING*** en ***SCHUUR***, voorzien van allerlei ***GERIJFELIJKHEDEN*** en ruime ***STALLING*** voor Paarden en Hoornvee, met groote ***HUT***, fraaijen ***TUIN*** en ***APPELHOF***, ***BOUW-, WEIDELANDEN*** en ***BOSCHGRONDEN***, te zamen groot ruim 36 B. aangenaam staande en gelegen op de Havezathe *Ter Heijl*, nabij de Leek.

II. Twee ***ARBEIDERSWONINGEN***, met daarbij behoorende ***TUINEN*** en ***GRONDEN*** mede aldaar.

III. Den ***EIGENDOM*** van 4 R., 30 E BEHUISDEN GROND gelegen op Ter Heijl, bij DERK GERKES VEENSTRA in gebruik voor eene jaarl op Mei versch. huur van f 7-50; zullende 14 dagen voor den dag van Verkoop eene Lijst der Perceelen voorhanden zijn ten huize van H ZWARTS

De Notaris Mr. W. O. SERVATIUS te Dwingelo, zal ten verzoeke van den heer L. DRIJBER, onderdirecteur voor den landbouw te Veenhuizen op Woensdag den 26 October e. k. des morgens om elf uren te beginnen, te Nijensleek gemeente Vledder, op de vroeger door genoemden heer DRIJBER bewoond geweest zijnde boerenplaats publiek verkoopen:

Twee **PAARDEN**, waaronder een licht bruine 2 1/2 jarige **KIDDE**. 13 stuks uitmuntend **HOORNVEE, 4 ENTERSCHAPEN** waaronder twee van **Texelsch ras**, 1 **vet VARKEN**, **1 BOERENWAGEN**, 1 **WIPKAR**, eene aanzienlijke hoeveelheid best gewonnen **HOOI**, en hetgeen als dan meer zal worden te voorschijn gebragt.

De Notaris Mr. H. J. CARSTEN te Hoogeveen, zal ten verzoeke van JAN VELDHUIZEN te Sneek, op Maandag den 24 October e k, bij de Echtensche Molen, op de Hoogeveensche Vaart, en op Dingsdag den 25 October d.v. te Hoogeveen, ten huize van den Logementhouder VAN TRAPPEN, publiek verkoopen:

Ongeveer 3000 stuks ***GREENEN*** en ***VUREN***

Planken en Schalen,

LATTEN en half duims gezaagd ***HOUT***, al hetwelk op genoemde dagen van verkoop, op de voorschrevene plaatsen kan worden bezigtigd.

Revalenta Arabica.

Mejufvrouw de Wed. K. DRAGER te Franeker, berigtte ons twee gevallen van genezingen. De heer DEKKER, banketbakker, en de huisvrouw van J. JOHANESMA aldaar, zijn beide door het gebruik der Revalenta van hunne maagkwalen genezen.

De talrijke bestellingen, die wij tegenwoordig op de Revalenta ontvangen, bewijzen hoe weldadig zij werkt op de ziekten en kwalen, die door abnormalen toestand der spijsverteringswerktuigen ontstaan.

Koorts, zinkings hoofdpijn, slijm, zuur, maagpijn, maagkramp galziekten, aamborstigheid, hoest, verstoppingen, diarrhaea, slechte spijsvertering oprispingen, spanning op de maag en eene menigte andere ziekten geneest zij spoedig en met weinig kosten.

De gunst, waarin DU BARRY'S Revalenta zich verheugt, heeft velen uitgelokt ze na te maken. Wij moeten echter voor deze vervalschte Revalenta waarschuwen.

De echte Revalenta van de heeren BARRY DU BARRY en Co., 77 Regentstreet, London, wordt alleen verkocht door het Verkoophuis en deszelfs Depôts.

De prijs der **REVALENTA** is: Kleine Bussen 87 1/2, 1 pd. f 2, 2 pd. f 3—50, 5 pd. f 8—, 12 pd f 16.—.

Men lette er vooral op; dat iedere Bus tot waarborg der echtheid met de handteekening F. VON WINDHEIM en Co., **VERKOOPHUIS** voorzien is.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P A VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Dedemsvaart, H. L v. d. VECHT.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel, A JEULEN.
Noordwolde, JACOB VEENSTRA.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN.
Steenwijk, K. TIMMERMANS

en in de bekende Depots in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN 14—21 Oct. Ondert. K Boxma en G. Drenth; J. Schothorst en G. Oosterhof. — Gnh. H. Hars en A. Tol, J. Stevens en H. van Dalen. — Bev. W. Weertman geb. Marling van d; J Gosselaar geb. Harms van z. — Overl E T Engers vl. 6 j. en 3 m; J. L. Weide ml. ongeh. 50 j en 6 m.; R. Os vl 1 j en 6 m.

MAKKINGA 1—15 Oct. Geboren Aaltje d. van L R. Beetsma en F. T. van der Leij van Haulerwijk; Albertje d. van F. K. Fokkema en M. J Meester van Oosterwolde; Merk z. van W. J. Haaisma van Haule; Jannes z. van T. R. Bos en E. J, Bergsma van Appelscha, Aaltje d. van W. W. de Vries en H. H. Stellingwerf van Haule. Janke d van B L. Nijland en G. F Elsinga van Tronde; Jantje d. van J M Stobbe en G. T. Dolstra van Haulerwijk; Jacob z. van A. J Hebers en F. W. van Loon van Donkerbroek; Antje d van F. K. Bakker en Immigje W. Weesmann van Oosterwolde. Kink z. van R. R. Dijkstra en G E. Westerhuis van Haulerwijk. Janke d. van H. J. Betten en M. T. Oosterloo van Fochtelo; Geeske d. van W. O. Bouwsma en T. J. Wever van Haulerwijk; Abraham z. van J. A. Dijkstra en J. C. Kleisma van Oosterwolde; — Overl. Kuinje Hendriks Olijve 2 j. van Appelscha; J. L. van Wijke 74 j van Haulerwijk; J. G. Nijenhuis 8 m. van Oosterwolde; C. J. Wagenaar 26 j. van Appelscha.

MARKTBERIGTEN.

ASSEN. 21 Oct. Rogge f 6.80 tot f 7.30. — Boekweit f 4.90 a f 5.25. — Aardappelen f 1.30 a f 1.70. — Witte Kool f 3.00 a f 5.00. Roode dito f 4.00 a f 7.00. Savoije dito f 6.00 a f 0.00. — Eijeren 100 stuks f 3.00. — Boter per Ned. ₰ f 0,87 5 a f 0-90. — Roggebrood de 6 Ned. ₰ f 0.52

MEPPEL, 20 Oct. Rogge f 7.50 a f 8.25. — Boekweit f 4,30 a f 5.40; jarige f 0.— — Boter het 1 1/2 Ned ₰ f 1.40 a f 1.70; per 1/8 vat f 18.00 a f 21.00.

OOSTERWOLDE, 17 Oct. Rogge f 7.00 tot f 6 60; aanvoer 16 mud. — Zandboekweit f 5.80 a f 5.60; aanvoer 258 mud. — Veenboekweit f 5.75 a f 4.90; aanvoer 850 mud.

WOLVEGA, 19 Oct. Boter f 49.50, aanvoer 99 1/4 en 95 1/8 tonnen — Rogge f 6. — Boekweit f 5.25 a f 5.65. — Aardappels f 2.70 a f 2.80; aanvoer 62 mud.

Groningen, 21 Oct.

Tarwe, 1858,		70 ₰	f 0-00
——	Oml. 1859	70	- 7-50
——	dito	72	- 7-90
——	Old.	70	- 7-25
——	dito	72	- 7-65
Rogge,	N. Inl.	66	- 5-95
——	dito	68	6-25
——	dito	70	- 6-55
Haver,	dikke	40	- 3-45
——	dito	42	- 3-70
——	Voer	36	- 3-10
——	dito	40	- 3-60
——	Zwarte	36	- 2-80
——	dito	38	- 3-20

Gerst,	N Winter	54 ₰	- 5-25
——	dito	56	- 5 65
——	Zomer	56	- 0-00
——	Knobbe	59	- 5-60
Boekweit,	Zand	62	- 4-65
——	dito	64	- 5-05
——	N.Zwarte	64	- 4-85
——	Veen	64	- 4-65
Paardeboonen N.			f 6.25 a 7-00
Groene Erwt.			-9-50 a 10-50
Graauwe dito			-10-00a11-00
Koolzaad 1859			10-25a10-90
Gort, grove			- 8-75 a 9-25
——	parel		-00-00a00-00
Olie,	raap p. v.		-33-00a00-00
Boter,	1e soort.		-00-00a00-00
——	2e »		-00-00a00-00

In de handel is heden door geringe aanvoer weinig omgegaan — Tarwe, Rogge en Boekweit genoegzaam als voren verkocht. — Garst ruim prijshoudend. — Beste Zware Dikke Haver wel zoo willig, ligtere soorten minder begeerd en iets lager afgegeven. — Boonen stil. — Koolzaad weinig in omgegaan. — Grove Gort als voren. — Raapolie niet driftiger.

AMSTERDAM 17 Oct. TARWE prijshoudend; 133 ₰ oude roodbonte Poolsche f 307 bij partij; 133 ₰ bonte dito f 316; 127 ₰ nieuwe Bovenl. f 265; 128 ₰ nieuwe Waard en Groet f 258. — ROGGE onveranderd; 125 ₰ Pruissische f 198; 200; 125 ₰ Galatz f 198, 116, 118 ₰ Petersburger f 175, 179 — BOEKWEIT prijshoudend; 117 ₰ Gordijker f 186. — KOOLZAAD prijshoudend op 9 vaten Olie in Oct. £ 56 1/2; Nov £ 57; April £ 61. — LIJNZAAD in een doen; 113, 114 ₰ Taganrog f 285. — RAAPOLIE dadelijk en op levering iets aangenamer; op 6 weken f 35; Vliegend f 33 3/4; 1o. Nov. f 33 3/4, 1/2 7/8; Dec. f 34, 1/8; Mei f 35 1/2. — LIJNOLIE dadelijk onveranderd, op levering vast; op 6 weken f 32 1/4; Vliegend f 31; 1o. Nov. f 31; Dec. f 30 3/4, Maart en April f 30 3/4; Mei f 31. — HENNEPOLIE op zes weken f 37 1/2; Vliegend f 36 1/4. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 60 a f 64. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 8 1/2 a f 10 1/2.

SCHIEDAM, 18 Oct. MOUTWIJN f 13 3/4 per vat contant met weinig order. — JENEVER 100. pct. Amst proef f 17 1/4 a f 17 3/4 per vat contant bij partij.

PRIJS COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1859.

	pCt.	19 Oct.	20 Oct.
Nederl. W.S.	2 1/2	64 5/16	64 3/8
—	3	76 11/16	77 11/16
—	4	97 9/16	97 9/16
Amort. Synd.	3 1/2		
Handelm.	4 1/2		126 3/4
O.I. Leening	4	97 1/4	
Aand. H. Spw.			
—— R. ——	4 1/2	102	101 1/2
N. B.	1/2		
Maats. Werk.			
Rusland,			
Obl. Hope	5	104 1/4	104 1/4
Cert. 1831/33	5	85 3/4	
Dito 1840	4	82 3/8	
— Stieglitz	4	82 1/2	
— Nieuwe	4		
— 5e Serie	5	91 3/4	91 5/8
— 1855 6eS.	5	100 1/4	100 3/8
— van Ass.	6		63

	pCt.	19 Oct.	20 Oct.
Polen,			
Aand. fl 500	f	157 1/2	158
Obl.	4	78 1/2	78 3/4
Spanje, Obl.	1 1/2	33 5/8	33 9/16
Obligatien	3	45 5/16	45 3/8
Binnenl.	3	42 15/16	42 7/8
Amortisable		11	11 1/16
Bewijz. Coup.		4 9/16	
Oostenrijk,			
Oblig. Gall	5	63	62 1/2
—— ——	4		
—— Metal.	5	54 1/2	54 7/16
— RenteA.	5	73 3/4	73 7/16
Nation.	5	59 7/16	59 3/8
—— ——	2 1/2	29 1/16	29
Belgie, Cert.		51 5/16	
Rothschild	2 1/2	51 5/8	51 1/2
Portug., Obl.	3	44 9/16	44 1/2
Brazilien	5	99 7/8	
Weener aandeelen	4		

19 Oct. Nationale fondsen waren iets minder geanimeerd; van buitenlandsche waren Spaansche williger; Oostenrijksche daarentegen meer aangeboden; overigens leverde de markt weinig bijzonders op.

20 Oct. Bij weinig handel was de markt nagenoeg als gisteren.

---

toornd geleerde een vreesselijk wapen worden.

Allengs stierf het geslacht van de ridderlijke geleerden uit, wier krachtige vuist, ook gewoon het wigtige oorlogszwaard te zwaaijen, met de zware folianten speelde als of het kaartebladen waren. Men moest derhalve de boeken wat ligter maken. Het hout werd door bordpapier vervangen en de formaten werden kleiner. Men vond daarentegen vele verfraaijingen uit. De snede werd gekleurd of verguld, waarmede nu ook de banden begonnen te prijken.

De aldus versierde boeken dagteekenen van de 17de eeuw.

Sedert dien tijd werkte men ijverig voort aan de verbetering en opluistering der banden.

--

De zachtheid van het jaargetijde levert bijzondere uitkomsten.

De *Brighton Observer* berigt, dat in den tuin van George Torward te Wardsbrook (Engeland) een morellenboom voor de vierde maal van dit jaar vruchten draagt. De eerste bloesem vertoonde zich in April en de eerste vrucht 2 Julij, de tweede vrucht was ten volle rijp in Augustus van bloesem in Junij; de derde rijpte in October van bloesem in Augustus, en de laatste warme dagen hebben bloesem voortgebragt, die zich tot vrucht zette en dezer dagen ten toon gesteld werd.

De *Times* meldt minder aangename gevolgen van de ongewone warmte en schrijft draraan toe, dat te Cold Aston de boerenknechts op eene pachthoeve zulk eene menigte slangen in eene mesthoop vonden, dat zij er 70 van doodden.

—

Het weekblad van Charles Dickens bevatte onlangs het volgende.

Pitt stierf in zijn huis op de Parey-heide nabij de plaats waar Canning en Castlereag duelleerden, in een zeer verlaten toestand, zonder dat een zijner bloedverwanten of vrienden bij hem was. Iemand, die zeer aan hem gehecht was en van zijne ziekte kennis droeg, verliet Londen om hem te bezoeken. Aan het huis gekomen, beantwoordde niemand de schel. Binnengetreden zijnde, zag hij alle kamers open en verlaten en vond, na zich van het eene vertrek in het andere begeven te hebben, eindelijk Pitt levenloos op het bed en geheel verlaten." Men veronderstelde, dat zijne armoede zoo groot was geworden, dat hij den bedienden hun loon niet had kunnen betalen en deze vertrokken waren, na medegenomen te hebben, wat zij vinden konden.

—

Zij, die de kaart der menschelijke kennis hebben ontrold, weten dat er nog vele onbekende landen zijn

De inkt is een bijtmiddel, hetwelk dikwijls ook hem brandt, die er zich van bedient.

Twist nimmer met iemand, die tegenover u niet kan of mag toegeven.

Gedrukt bij GRATAMA *te Assen.*